

סימן ח

שאלה: בעל תשובה הציעו לו אחת שרוצה ללבוש פאה אחר הנישואין, שאל אם יכול להיפגש עמה והוא ישפיע עליה אח"כ שתלך עם כיסוי ראש?

תשובה: אפשר.

אוצר החכמה
109663

ושני וחמישי מסוכות ועד חנוכה משום דאמרי סקבא דשתא רגלא כלומר שברגל אוכלין ושותין שבעת ימים יותר מדאי ומרוב אכילה ושתיה והשמחה פוחזין וחוטאין תמיד ומנאפין וצריכין להתענות לכפר עליהם. וכתב החתם סופר [חולין כו ע"ב ד"ה תוקע ומריע] מה שאמרו חז"ל פ' עשרה יוחסין סקבא דשתא רגלא, דכל צרות שלא יבואו הוא בחטא שעושים מתוך שמחת הרגל. ומ"מ לא מצינו שעשו חז"ל ביטול חלק משמחות החג מחמת כך, כנראה חששו שאנשים יחפשו לשמוח במקומות אחרים ושם הדבר כבר לא יהיה תחת פיקוח כלל, כל עוד שכאן עוד ניתן לפקח ולהגביל, והוא הדין והוא הטעם כאן.

ח באיסור לבישת פאה נכרית כתב בזה מו"ר נר"ו בשו"ת יביע אומר [ח"ה אבה"ע סימן ה] באריכות וכתב שכן דעת רוב ככל הפוסקים לאסור. ואפילו אלו שכתבו להקל, הדבר היה רק בדורות הראשונים שהפאות הנכריות היו ניכרות מאד לעין, ולא היה בהן חשש למראית העין שידמו לשערות טבעיות, ואילו הפאות הנכריות שנתחדשו בזה"ז, לא רק שהן דומות לשערות הטבעיות, אלא גם עולות עליהן ביפין ובטיבן ובמראיתן, עד שאף הפרוצות משתמשות בהן לנוי וליופי, ומכיון שאין שום היכר בין פאות אלו לשערות הטבעיות, הא ודאי שיש לחשוש בהן משום מראית העין, שיחשבו אותן לפרוצות ההולכות בגילוי שערות ראשן ברה"ר.

באשר לטענה שאין לשמוע כלי שיר מחמת חורבן המקדש, ראה מש"כ בזה מו"ר נר"ו בשו"ת יחוה דעת [ח"א סימן מה] והובא לעיל [סימן לד]. וכתב רבינו שהצדדים להקל לשמוע כלי שיר הם: א. מבואר מדברי רש"י ותוספות שלא אסרו חז"ל שירה בפה אלא דוקא כששומע השיר במשתה. [היו בו דברים מכוערים ודברי פריצות, אפילו שלא במשתה אסור]. ב. האיסור בזמר העשויים לשמחת הוללות, דרך קלות ראש. ג. כל שיש בו שבח ותהלה להשי"ת, כגון פיוטים ומזמורים, מותר. [ד. הואיל ובשעה שגזרו לאסור הזמר לא היה הרדיו בעולם, ולא חלה עליו הגזרה]. וכמ"ש לעיל אין חילוק בהלכה בין אירוע גדול לקטן. זאת בפרט שהגאון רבי ראובן אלבז שליט"א ידוע ומפורסם שכך מושך את לב הציבור לבא ותוך כדי השירה נותנים דרשות ודברי חיזוק.

באשר לטענה השלישית שאחרי ההופעות כבר אין את ההפרדה ונוצרת תערובת. בעייה זאת קיימת בעוד דוגמאות כדאמרינן בגמ' [קידושין פא ע"א] אמר אבין: סקבא דשתא, ריגלא. ופרש"י, ריעוע של ימות השנה ליחוד ולעבירה, ימות הרגל, שיש קבוצת אנשים ונשים לשמוע דרשה ונותנים ונושאים זה עם זה. וכתבו התוספות [ד"ה סקבא] וי"א לכך נהגו להתענות לאחר פסח ולאחר סוכות. וכ"כ בספר כלבו [סימן סא] נהגו כל ישראל להתענות שני וחמישי אחר הפסח עד שבועות

סימן ט

שאלה: בחור שעבר ניתוח ב"גיד" בגיל אחד עשרה וכעת אמר לו הרופא שיכול להיות שיצטרך עוד ניתוח. בעיקרון ניתוח זה עובר בשבעים אחוז הצלחה, אך במידה וח"ו לא יצליח, כדי ללדת יהא צריך לעשות טיפולי הפריה. שאלו כעת הוא נמצא בזמן שידוכים האם צריך לומר זאת לפני שנפגש?

תשובה: אין צורך. יודיע רק זמן מסויים לפני הנישואין.

גמליאל הזקן, אמר לו: רבי, בעלתי ולא מצאתי דם, אמרה לו: רבי, ממשפחת דורקטי אני, שאין להן לא דם נדה ולא דם בתולים. בדק רבן גמליאל בקרובותיה ומצא כדבריה, אמר לו: לך זכה במקחך, אשריך שזכית למשפחת דורקטי. מאי דורקטי, דור קטוע. אמר רבי חנינא, תנחומים של הבל ניחמו רבן גמליאל לאותו האיש, דתני רבי חייא: כשם שהשאור יפה לעיסה, כך דמים יפים לאשה, ותנא משום רבי מאיר: כל אשה שדמיה מרובין, בניה מרובים. אתמר, רבי ירמיה בר אבא אמר: זכה במקחך אמר ליה, ורבי יוסי בר אבין אמר: נתחייב במקחך אמר ליה. בשלמא למאן דאמר נתחייב, היינו דרבי חנינא. אלא למאן דאמר זכה, מאי זכותא. דלא אתי לידי ספק נדה.

ופרש"י [שם ד"ה נתחייב במקחך] על כרחך תקבל חובה הבאה לך במקחך, לשון אין חבין לאדם, דבר שהוא לרעתו קרוי חובה.

ורא"ה במהרש"א [שם] שכתב בערוך מפורש דור קטוע שלא תלד ויפסוק הדור כו' עכ"ל. וכדאמרינן לקמן כך דמים יפין לאשה כו' שדמיה מרובים בניה מרובים וק"ל. וכן פירש הרמב"ם בפירוש המשניות [נדה פ"ט משנה יא] שאינה יולדת. ע"כ. ואף אם נסביר בדעת הרמב"ם והערוך שאין כוונתם שכלל לא תלד [שדבר זה קשה מאד בסברא דהיינו איילונית],

גם בשיעורים שהיה מוסר מו"ר נר"ו בדרך כלל בימים הנוראים מידי שנה, היה מדבר בזה מאוד בחריפות. שמעתי פעמים רבות שאמר לבטל שידוך מחמת שרצו פאה. [פעם אמר לבחורה ששאלה אם לצאת עם בחור ממשפחה טובה וכו', שעומד על פאה. והתבטא מו"ר נר"ו "זה רשע, אל תקחי אותו"]. לעומת זאת היו מקרים כמו כאן שהיו אומרים לרבנו שבהמשך ישכנעו את הצד השני שיסכימו לשים כיסוי ראש. חלק מהמקרים עוד יש לי השערות מדוע ענה רבנו כן, אבל ברובם לא הבנתי כלל מה החילוק בין המקרים. השאלות היו עוברות דרכי, כך שגם אי אפשר לומר שרבנו התרשם מהבחור או מהבחורה. [למעשה נ"ל שאם האשה דרשה זאת עוד היה מקום לדבר, אך במקרה שהבחור דרש זאת, רבנו זצ"ל לא הסכים להתפשר כלל].

ט כאן צריך להבין מה הטעם שהורה מו"ר נר"ו לא לגלות עד לבסוף, שלכאורה מכניס את הצד השני למילכוד אחר כל ההכנות וההוצאות שעשה קשה לו מאד לבטל זאת, בפרט שכבר אנשים רבים יודעים מכך ומתכווננים לבא לחתונה, מדוע אין הדבר נחשב כרמאות.

וראיתי שיש להביא לזה ראייה מהגמ' [כתובות דף י ע"ב] שהוא דאיתא לקמיה דרבן